

สารบัญ

บทที่ 1

บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและสภาพปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ.....	5
1.3 ขอบเขตการศึกษาวิจัย.....	6
1.4 นิยามศัพท์.....	6
1.5 วิธีดำเนินการศึกษาวิจัย.....	8
1.6 ประโยชน์ที่ได้รับ.....	9

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรม.....	11
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการกำหนดความผิดอาญา.....	12
2.1.1 การกำหนดความผิดที่มีสภาพบังคับเป็นโทษทางอาญา.....	14
2.1.2 การกำหนดความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา.....	15
2.1.3 การกำหนดความผิดในพระราชบัญญัติที่มีโทษทางอาญา.....	13
2.2 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมาย.....	18
2.2.1 ทฤษฎีกระบวนการยุติธรรม (Due Process).....	20
2.2.2 ทฤษฎีการควบคุมอาชญากรรม (Crime Control).....	21
2.3 ยุทธศาสตร์ของหน่วยงานเพื่อสนับสนุนการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการป้องกันและปราบปราม อาชญากรรมการเงิน.....	20

2.3.1	แผนยุทธศาสตร์ชาติด้านกระบวนการยุติธรรม พ.ศ. 2561-2580.....	20
2.3.2	แผนยุทธศาสตร์ตำรวจแห่งชาติ 20 ปี พ.ศ. 2561-2580.....	21
2.3.3	แผนยุทธศาสตร์สำนักงานอัยการสูงสุด พ.ศ. 2563 – 2566.....	25
2.3.4	แผนยุทธศาสตร์ศาลยุติธรรม พ.ศ. 2565 – 2568.....	23
2.3.5	แผนยุทธศาสตร์กระทรวงยุติธรรมระยะ 20 ปี พ.ศ. 2560 – 2579.....	24
2.4	ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาศักยภาพและความเชี่ยวชาญของเจ้าหน้าที่บังคับใช้กฎหมาย	26
2.4.1	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ	26
2.4.2	สำนักงานอัยการสูงสุด	27
2.4.3	ศาลยุติธรรม.....	28
2.4.4	กระทรวงยุติธรรม.....	28
2.5	ระบบการจัดเก็บข้อมูลอาชญากรรมของประเทศไทย	30
2.5.1	วิธีการและรูปแบบการจัดเก็บข้อมูลอาชญากรรม	30
2.5.2	หน่วยงานที่มีภารกิจเกี่ยวข้องและตัวอย่างสถิติคดี	31
2.5.3	กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดเก็บข้อมูล.....	40
2.6	การจำแนกประเภทอาชญากรรมการเงินตามกฎหมายไทย	46
2.6.1	ความหมายของอาชญากรรมการเงิน	46
2.6.2	กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับอาชญากรรมการเงิน.....	46
2.6.3	การจำแนกประเภทอาชญากรรมการเงิน.....	46
2.7	รูปแบบและกรณีศึกษาอาชญากรรมการเงินที่สำคัญของประเทศ.....	49
2.8	มาตรฐานระหว่างประเทศว่าด้วยการจำแนกประเภทอาชญากรรมเพื่อประโยชน์ทางสถิติ (INTERNATIONAL CLASSIFICATION OF CRIME FOR STATISTICAL PURPOSES).....	57
2.8.1	ความเป็นมาของมาตรฐานสากล.....	658

2.8.2 หลักการสำคัญ	63
2.8.3 หลักเกณฑ์การจำแนกประเภทอาชญากรรม	73
2.8.4 การจำแนกประเภทอาชญากรรมที่เกี่ยวกับการเงิน.....	73
2.9 การจำแนกประเภทอาชญากรรมการเงินตามกฎหมายต่างประเทศ	80
2.9.1 สหภาพยุโรป	81
2.9.2 สาธารณรัฐเกาหลี.....	94
2.10 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	116
บทที่ 3	
วิธีดำเนินการวิจัย	118
3.1 การวิจัยเอกสาร (Documentary Research).....	118
3.2 การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview)	118
3.2.1 ประชากรสัมภาษณ์	119
3.2.2 เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล	119
3.3 การประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group)	120
3.3.1 กลุ่มประชากร	120
3.3.2 เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล	121
3.4 การจัดสัมมนารับฟังความคิดเห็น	122
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	122
บทที่ 4	
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและอภิปรายผล	123
4.1 สรุปผลจากการเก็บรวบรวมข้อมูล	123
4.1.1 สรุปผลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview).....	123

4.1.2 วิเคราะห์ผลจากการประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group).....	131
4.2 ปัญหาการจำแนกประเภทอาชญากรรมการเงิน	137
4.3 ปัญหาการจัดเก็บข้อมูลอาชญากรรมการเงิน	139
4.4 ปัญหาการรวบรวมพยานหลักฐาน	147
4.5 ปัญหาการนำสืบพยานหลักฐานทางอิเล็กทรอนิกส์	148
4.6 ปัญหาการบังคับใช้กฎหมายกับอาชญากรรมการเงินที่เป็นองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ	149
4.7 วิเคราะห์เปรียบเทียบการจำแนกประเภทอาชญากรรมการเงินของไทยกับมาตรฐานระหว่างประเทศ ว่าด้วยการจำแนกประเภทอาชญากรรมเพื่อประโยชน์ทางสถิติ (INTERNATIONAL CLASSIFICATION OF CRIME FOR STATISTICAL PURPOSES)	150
4.8 วิเคราะห์เปรียบเทียบระบบการจัดเก็บข้อมูลและจำแนกประเภทอาชญากรรมการเงินของไทยกับ การจำแนกประเภทอาชญากรรมการเงินตามกฎหมายต่างประเทศ (สหภาพยุโรป/สาธารณรัฐเกาหลี)	152
4.9 แนวทางการปฏิรูประบบการจัดเก็บข้อมูลอาชญากรรมและจำแนกประเภทอาชญากรรมการเงินเพื่อ พัฒนากระบวนการยุติธรรมของประเทศไทย.....	155
4.10 แนวทางการเตรียมความพร้อมของภาครัฐในการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อสนับสนุนระบบการจัดเก็บ ข้อมูลและจำแนกประเภทอาชญากรรมการเงินที่สอดคล้องและเป็นไปตามมาตรฐานสากล.....	161
บทที่ 5	
บทสรุปและข้อเสนอแนะ	163
5.1 บทสรุป.....	163
5.2 ข้อเสนอแนะ	167
บรรณานุกรม.....	176

สารบัญรูปภาพ

รูปภาพที่ 1 5 อันดับประเภทคดีที่มีการกระทำความผิดซ้ำของผู้ต้องขังที่ได้รับการปล่อยตัวใน ปีงบประมาณ 2565	41
รูปภาพที่ 2 ภาพรวมข้อมูลกระบวนการยุติธรรมประจำปี 2563.....	43
รูปภาพที่ 3 ขั้นตอนการดำเนินการในการนำมาตรฐาน ICCS ไปบังคับใช้ในประเทศภาคีแต่ละประเทศ	94
รูปภาพที่ 4 รูปแบบการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างสำนักงานศาลยุติธรรม สำนักงานอัยการสูงสุด และ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ.....	157

สารบัญญัตราสาร

ตารางที่ 1	สถิติฐานความผิดคดีอาญา (คดี 4 กลุ่ม) หน่วยงานทั่วประเทศ	37
ตารางที่ 2	สถิติคดีอาญารับใหม่ จำแนกตามรายภาคและประเภทสำนวนคดี ปี พ.ศ. 2562	38
ตารางที่ 3	สถิติคดีที่เข้าสู่การพิจารณาพิพากษาของศาลชั้นต้นทั่วประเทศ (จำแนกประเภทคดี) ประจำปีงบประมาณ 2564	39
ตารางที่ 4	รายงานสถิติผู้ต้องราชทัณฑ์ทั่วประเทศ ณ วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2565	40
ตารางที่ 5	อัตราการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังที่ได้รับการปล่อยตัวในช่วงปีงบประมาณ	41
ตารางที่ 6	ตารางแสดงการจัดหมู่ประเภทการกระทำผิดตามมาตรฐาน ICCS	67
ตารางที่ 7	ตารางแสดงกรณีที่มีน้บรวมและกรณีที่ไม่น้บรวม	71
ตารางที่ 8	ตารางแสดงตัวแปรแยกย่อยที่ให้รายละเอียดเพิ่มเติม หรือแท็ก (Tag)	73
ตารางที่ 9	การกระทำที่เกี่ยวกับการฉ้อฉล การหลอกลวง หรือการทุจริต.....	75
ตารางที่ 10	การกระทำที่เกี่ยวกับการฉ้อฉล การหลอกลวง หรือการทุจริต (ต่อ).....	76
ตารางที่ 11	การกระทำความผิดต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน อำนาจรัฐ และบทบัญญัติแห่งรัฐ	78
ตารางที่ 12	การกระทำความผิดต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน อำนาจรัฐ และบทบัญญัติแห่งรัฐ (ต่อ).....	79
ตารางที่ 13	การกระทำความผิดต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน อำนาจรัฐ และบทบัญญัติแห่งรัฐ (ต่อ).....	90
ตารางที่ 14	ตารางแสดงการเปรียบเทียบความผิดเกี่ยวกับการกระทำต่อระบบคอมพิวเตอร์ตาม EU Directive นำมาใช้ตามมาตรฐาน ICCS.....	89
ตารางที่ 15	ตารางเปรียบเทียบคำจำกัดความในมาตรา 1 ส่วนที่ 3 ของ Directive 2015/849/EU กับมาตรฐาน ICCS	92
ตารางที่ 16	ดัชนีอาชญากรรมของสาธารณรัฐเกาหลี	94
ตารางที่ 17	ปัญหาการจัดเก็บข้อมูลที่สถิติของสาธารณรัฐเกาหลี.....	97

ตารางที่ 18 ความแตกต่างของการเก็บข้อมูลสถิติอาชญากรรมของตำรวจ (ระดับที่ 1) กับการวิเคราะห์ข้อมูลสถิติอาชญากรรม (ระดับที่ 2).....	97
ตารางที่ 19 ตารางสถิติที่เป็นทางการด้านกระบวนการยุติธรรม.....	141

